

دقت علمی، نوآوری ورویکرد حرفه‌ای

آشنایی با انتشارات فاطمی

نور محمد خادمی فرد

اشاره

از شش شماره‌ی گذشته، معرفی ناشران برگزیده‌ی جشنواره‌ی کتاب‌های آموزشی رشد را که براساس اسناد طرح سامان‌دهی کتاب‌های آموزشی انتخاب شده‌اند، آغاز کرده‌ایم. در این شماره با فعالیت‌های انتشارات فاطمی آشنا می‌شوید که در هشتمین جشنواره‌ی کتاب‌های آموزشی رشد، حایز رتبه‌ی پنجم شده است که با احتساب سه رتبه‌ی چهارم مشترک (فنی ایران، مینا و محراب قلم) در جایگاه هفتم قرار گرفته است. رتبه‌بندی ناشران براساس کسب عنوان‌های برگزیده، عنوان‌های تقدیری، راه‌یابی کتاب‌ها در فهرست نامزدها و ورود عنوان‌هایی از کتاب‌های ناشر به فهرست کتاب‌نامه‌های رشد و توسط ستاد جشنواره‌ی مذکور صورت پذیرفته است. انتشارات فاطمی در جشنواره‌ی نهم رشد، حائز رتبه‌ی نخست شد.

آشنایی

منتشر کرده است. از ویژگی‌های بارز کتاب‌های این مؤسسه دقت علمی، نوآوری و رویکرد حرفه‌ای است که بارها از سوی سازمان‌ها و مراکز علمی و آموزشی کشور تأیید و تشویق شده است.

ایرج ضرغام مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره‌ی مؤسسه‌ی فرهنگی فاطمی است. انتشارات فاطمی عضو اتحادیه‌ی ناشران و کتاب‌فروشان تهران و نیز انجمن ناشران کتاب‌های دانشگاهی است.

انتشارات فاطمی در سال ۱۳۶۱ با هدف تولید منابع علمی و آموزشی معتبر، به منظور پرورش استعداد‌های نسل جوان و ترویج علم تأسیس شد. این انتشارات در فرآیند توسعه‌ی خود، در سال ۱۳۷۸ به **مؤسسه‌ی فرهنگی فاطمی** تبدیل و به عنوان مؤسسه‌ای فرهنگی (شرکت با مسئولیت محدود) ثبت شد. در اساس‌نامه‌ی این مؤسسه، سه مأموریت عمده شامل نشر، آموزش و پژوهش در موضوعات مرتبط با فعالیت مؤسسه پیش‌بینی شده است. به این ترتیب انتشارات فاطمی زیرمجموعه‌ای است از مؤسسه‌ی فرهنگی فاطمی که به نشر کتاب و نشریات علمی و آموزشی می‌پردازد.

افتخارات

این انتشارات طی سال‌های فعالیت خود بارها از سوی مراکز علمی و آموزشی، سازمان‌ها و نهادهای فرهنگی کشور تشویق شده که نمونه‌های آن به شرح زیر است:

- * ناشر برگزیده در اولین جشنواره‌ی کتاب‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۶۸
- * ناشر برگزیده‌ی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در سال‌های ۱۳۷۴ و ۱۳۷۶
- * ناشر برگزیده‌ی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، ۱۳۷۴
- * ناشر برگزیده‌ی سیزدهمین، بیست‌ویکمین و بیست‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، در سال‌های ۱۳۷۹، ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸
- * ناشر برگزیده‌ی جشنواره‌ی کتاب‌های آموزشی رشد وزارت آموزش و پرورش، در سال‌های ۱۳۸۰، ۱۳۸۱، ۱۳۸۴ و ۱۳۹۰.
- * ناشر تقدیر شده‌ی هشتمین دوره‌ی جشنواره‌ی کتاب‌های آموزشی رشد وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۸۹
- * ناشر برگزیده‌ی اولین دوره‌ی تقدیر از پدیدآورندگان کتاب‌خانه‌های عمومی، ۱۳۸۹

انتشارات فاطمی طی سه دهه فعالیت خود کوشیده است تا:

- * نیازهای آموزشی کشور را به درستی شناسایی و درک کند و با تولید منابع علمی و آموزشی معتبر، مناسب‌ترین پاسخ را براساس بالاترین استانداردهای ممکن فراهم سازد.
- * در جامعه‌ی علمی و آموزشی کشور پیشگام عرصه‌ی نوآوری‌های آموزشی باشد.
- * زمینه‌های شکوفایی استعدادها را در کودکان و نوجوانان شناسایی و تقویت کند.
- * جوانان را با تازه‌های علم و فناوری و نیز با فرهنگ غنی کشور بیشتر آشنا کند.
- * دانش‌آموزان و دانشجویان را در کسب موفقیت‌های تحصیلی و رقابت‌های ملی و بین‌المللی یاری دهد.
- * در ترویج علم، تجلیل از مروجان آن و ارتقای سواد علمی جامعه گام بردارد.

این انتشاراتی تاکنون بیش از ۸۰۰ عنوان کتاب و نشریه‌ی علمی

فعالیت‌های چاپ و نشر در حوزه‌ی آموزش ابتدایی

- * مجموعه‌ی ۵ جلدی «از پرنده‌ی دانا بپرس»
- * مجموعه‌ی ۲۹ جلدی «مفاهیم پایه در علوم تجربی»
- * مجموعه‌ی ۲۳ جلدی «نوجوانان دانش دوست تحقیق می‌کنند»
- * مجموعه‌ی ۳ جلدی «قصه‌های من و بابام»
- * مجموعه‌ی ۵ جلدی «آموزش و ارزیابی مهارت‌های زندگی» (ویژه‌ی معلمان)

نیازهای تشخیص داده شده برای دوره‌ی ابتدایی (کتاب‌های در دست تولید)

با توجه به تفکیک وظایف حوزه‌ها در انتشارات فاطمی، بخشی از نیازهای دوره‌ی ابتدایی در حوزه‌ی آموزش و پرورش و بخشی دیگر در حوزه‌ی کودک و نوجوان تعریف و برنامه‌ریزی شده است. در حوزه‌ی آموزش و پرورش اعتقاد مسئولان انتشارات بر این است که اهداف برنامه‌ی درسی تنها با کتاب تحقق پیدا نمی‌کند، بلکه این بسته‌ی آموزشی است که زمینه‌ساز تحقق اهداف آن است. از طرفی توجه به نیازهایی که برای تقویت دانش و مهارت معلمان و مربیان و نیز آشنایی والدین با آموزش و تربیت کودکان لازم است، در کانون توجه کارشناسان و برنامه‌ریزان آموزشی این حوزه است.

- در عین حال دانش‌آموزان دوره‌ی ابتدایی کودکند و به کتاب‌های غیردرسی نیز نیاز دارند. اثربخشی آموزش در دوران کودکی بیش از دوره‌های دیگر است. اگر یادگیری توأم با لذت و خاطرات شیرین باشد، در دوره‌ی نوجوانی نیز تداوم پیدا می‌کند. انتشارات فاطمی با این دیدگاه و برای پاسخ به نیاز کتاب‌های غیردرسی (خواندنی‌ها و ادبیات داستانی) برای کودکان و نوجوانان، طرح‌ها و برنامه‌های خود را در حوزه‌ی کودک و نوجوان پی‌گیری می‌کند.
- کتاب‌های این حوزه با نام **واژه** منتشر می‌شود.
 - * مجموعه‌ی ۷ جلدی «داستان اعداد» به منظور کمک به کودکان در ایجاد ارتباط بین شمارش و تعداد
 - * مجموعه‌ی ۱۰ جلدی «دانش‌مندان تمدن ایران و اسلام»، به منظور آشنا کردن کودکان با داشته‌های پرافتخار کشور
 - * مجموعه‌ی ۱۰ جلدی «چه کسی بود؟» به منظور آشنا کردن کودکان با سرگذشت دانش‌مندان، با نگاهی تازه
 - * مجموعه‌ی ۵ جلدی «تیکو به مهد کودک می‌رود»
 - * مجموعه‌ی ۵ جلدی «تیکو به مدرسه می‌رود»

اکثر قریب به اتفاق کتاب‌هایی که این مؤسسه در حوزه‌ی آموزش و پرورش منتشر کرده است، به فهرست توصیفی کتاب‌های آموزشی مناسب و مرتبط با برنامه‌ی درسی (کتاب‌نامه‌های رشد) راه پیدا کرده‌اند. هم‌چنین تاکنون بیش از ۱۵۰ عنوان از کتاب‌های این مؤسسه در جشنواره‌های گوناگون از جمله جشنواره‌های کتاب سال و کتاب فصل جمهوری اسلامی ایران، کتاب‌های آموزشی رشد و کتاب‌های برتر دانشگاهی انتخاب و معرفی شده‌اند.

حوزه‌های کاری

- انتشارات فاطمی در چهار حوزه به شرح زیر فعالیت می‌کند:
- * **آموزش عالی** (کاردانی، کارشناسی و بالاتر)
 - * **آموزش و پرورش** (از پیش‌دبستانی تا پیش‌دانشگاهی)
 - * **علمی و عمومی** (زندگی‌نامه‌ی دانش‌مندان، تاریخ و فلسفه‌ی علم و علم به زبان ساده)
 - * **کودکان و نوجوانان** (خواندنی‌ها و ادبیات داستانی)
- انتشارات فاطمی با این باور که پیشرفت علمی و دستیابی به توسعه‌ی پایدار در هر کشور مدیون کیفیت آموزش به‌ویژه در دوران پیش از دانشگاه است، از همان بدو تأسیس، فعالیت‌های خود را در حوزه‌ی آموزش و پرورش با جدیت و حساسیت خاصی دنبال و سعی کرده است با انتشار کتاب‌های آموزشی مناسب و سودمند برای دانش‌آموزان و معلمان در پیشرفت آموزش کشور سهمی مؤثر داشته باشد. سیاست این مؤسسه مبتنی بر انتشار کتاب‌هایی است که فرآیند یاددهی-یادگیری را تسهیل کرده، در حیطه‌های دانشی، مهارتی و نگرشی-چه از نظر محتوا و چه از نظر رهیافت- دارای برتری بوده، باعث توسعه و عمق بخشی به آموزش شده و به رشد خلاقیت، پرورش و شکوفایی استعدادها توجه کند. بر این اساس، این انتشاراتی کتاب‌های حوزه‌ی آموزش و پرورش را به گروه‌هایی به شرح زیر طبقه‌بندی و منتشر کرده است:
- * دانش‌افزایی متناسب با برنامه‌ی درسی
 - * کتاب‌های کار و فعالیت‌های تکمیلی
 - * آمادگی برای المپیادها و مسابقات علمی
 - * زندگی‌نامه‌ی دانش‌مندان و تاریخ علم
 - * فرهنگ‌ها و مراجع
 - * کتاب‌های دانشی، مهارتی و روشی برای معلمان و مربیان
 - * مهارت‌های تحصیلی

